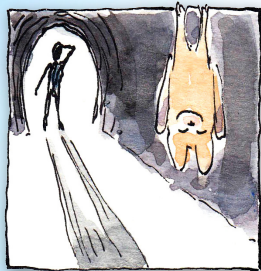
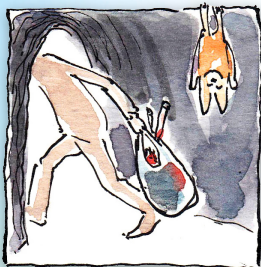

ΕΙΣΤΕ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ;

Μείνετε κοντά στην είσοδο και αφήστε την υπόλοιπη σπηλιά στους κατοίκους της.

Μείνετε λίγο μέσα στη σπηλιά, έτσι θα ενοχλήσετε λιγότερο.

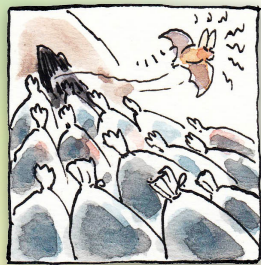

Πάρτε μαζί τα σκουπίδια σας όταν φύγετε.

Αφήστε τους σταλακτίτες για να τους χαρούν και οι επόμενοι.

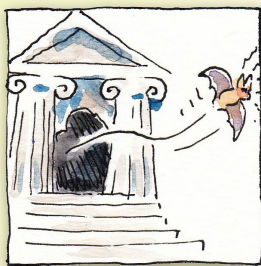

ΕΙΣΤΕ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΓΗΣ;

Πετάξτε τα σκουπίδια στο σκουπιδότοπο, όχι στην είσοδο της σπηλιάς.

Μην αντλείτε και μη ρυπαίνετε νερά που καταλήγουν σε σπηλιές, μην καταστρέψετε το έδαφος που βρίσκεται από πάνω τους.

Μην αλλοιώσετε την είσοδο μιας σπηλιάς, ίσως δεν το αντέξουν οι κάτοικοί της.

www.lifegrecabat.eu ■ www.facebook.com/lifegrecabat

LIFE GRECABAT (LIFE17 NAT/GR/000522)

www.lifegrecabat.eu ■ www.facebook.com/lifegrecabat

- Το έργο **LIFE17 NAT/GR/000522 - LIFE GRECABAT**
«Greek Caves and Bats: Management Actions and Change of Attitude»:
1. Βελτιώνει, αποκαθιστά και προστατεύει 13 σπήλαια και άλλα καταφύγια νυχτερίδων. Συγκεντρώνει επιστημονικά δεδομένα για τα σπήλαια, με επιτόπιες επισκέψεις και σύγχρονα ηλεκτρονικά συστήματα.
 2. Υλοποιεί ένα πρωτότυπο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.
 3. Ισχυροποιεί το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία και τη διαχείριση νυχτερίδων και σπηλαίων, με σύνταξη Σχεδίων Δράσης, επισήμανση σημαντικών σπηλαίων και ίδρυση μικρο-καταφυγίων.
 4. Βελτιώνει τη συμπεριφορά του κοινού, με σεμινάρια, εργαστήρια, επισκέψεις σε σπήλαια και έκδοση οδηγού ορθής διαχείρισης.
 5. Συνεργάζεται με εθελοντές και προωθεί την επιστήμη των πολιτών στην παρακολούθηση των σπηλαίων.
 6. Ευαισθητοποιεί το κοινό με ενημερωτικές εκδηλώσεις, δημοσιεύματα, τηλεοπτικά σποτ, πινακίδες ερμηνείας, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, μια εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας κ.ά.
 7. Προτείνει και παρουσιάζει διαχειριστικές μεθόδους και πρακτικές, ώστε να εφαρμοστούν ευρέως.
 8. Προωθεί τον περιβαλλοντικό τουρισμό, αναπτύσσοντας και παρουσιάζοντας δύο υποθέσεις εργασίας προς εφαρμογή από τοπικές επιχειρήσεις.

Διαρκεί τεσσέραμις χρόνια (01/09/2018-28/02/2023).

Χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE NATURE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο και από ιδίους πόρους των αναδόχων.

Υποστηρίζεται από το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη και το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Υλοποιείται από τους: ■ Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (ΜΦΙΚ) – Πανεπιστήμιο Κρήτης ■ Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας ■ ΑΤΕΠΕ διαχείριση οικοσυστημάτων ■ Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ■ Πράσινο Ταμείο.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών
Ερευνών Ελλάδας

ΑΤΕΠΕ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΙΣΝ/SNF
ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS
FOUNDATION

Κείμενα και σχέδια Βασίλης Χατζηβυσσάνης ■ Φωτογραφίες Άρτεμις Κουκαλιέτου-Diez ■ Γραφιστική επιμέλεια Άρης Βιδάλης

Life GRECABAT

Τι ξέρετε για τις σπηλιές ... και τους κατοίκους τους;

Life GRECABAT

LIFE GRECABAT (LIFE17 NAT/GR/000522)

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Πράσινου Ταμείου.
Με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη και του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Τι ξέρετε για τις σπηλιές;

- Ξέρετε ότι βρίσκονται όπου υπάρχει ασβεστόλιθος, δηλαδή σχεδόν παντού στην Ελλάδα;
- Ξέρετε ότι τις έσκαψε το νερό που κατεβαίνει από τα βουνά ως τη θάλασσα ...και ως το ποτήρι μας;
- Ξέρετε ότι έχουν ηλικία εκατοντάδων χιλιάδων ή εκατομμυρίων χρόνων και φιλοξενούν ζώα σχεδόν ... συνομήλικά τους;
- Ξέρετε ότι μια σπηλιά είναι σαν ένα απομονωμένο νησί για τα σπηλαιόβια ασπόνδυλα, που δεν πετάνε όπως οι νυχτερίδες;

Τι ξέρετε για τις νυχτερίδες;

- Ξέρετε ότι υπάρχουν 36 είδη νυχτερίδας στην Ελλάδα, το καθένα με τις δικές του συνήθειες και ανάγκες;
- Ξέρετε ότι κάθε νυχτερίδα τρώει εκατοντάδες έντομα κάθε βράδυ;
- Ξέρετε ότι κυνηγούν με ηχοεντοπισμό (σόναρ), φωνάζοντας και ακούγοντας την ηχώ από τα έντομα και τα εμπόδια;
- Ξέρετε ότι χρειάζονται σκοτεινά και ήσυχα καταφύγια για να κοιμηθούν, να ξεχειμωνιάσουν, να μεγαλώσουν τα μικρά τους;
- Ξέρετε ότι οι περισσότερες κινδυνεύουν από την υποβάθμιση των τόπων όπου τρέφονται και από τους απρόσεκτους επισκέπτες στις σπηλιές;

Τι ξέρετε για τη σπηλαιοπανίδα;

- Ξέρετε ότι σχεδόν 400 ενδημικά είδη ασπονδύλων ζουν αποκλειστικά σε μία ή περισσότερες σπηλιές της Ελλάδας;
- Ξέρετε ότι τα σπηλαιόβια ασπόνδυλα (σκαθάρια, σαλιγκάρια, χιλιοποδαρούσες, ισόποδα, αμφίποδα κ.ά.) έχουν προσαρμοστεί να ζουν στο σκοτάδι, συχνά χάνοντας το χρώμα και τα μάτια τους και ψηλαφώντας το δρόμο τους με πελώριες κεραίες;
- Ξέρετε ότι κανένα αμιγώς σπηλαιόβιο ασπόνδυλο (Τρωγλόβιο) δεν μπορεί να ζήσει έξω από τις σπηλιές;
- Ξέρετε ότι τα σπηλαιόβια ασπόνδυλα επιβιώνουν τρώγοντας κυρίως κοπριά νυχτερίδων και νεκρά ζώα ή φυτά;
- Ξέρετε ότι αλλοιώνοντας μια σπηλιά (με φώτα, νέα είσοδο, σκουπίδια κ.λπ.) εξοντώνουμε κάποια ασπόνδυλα, αφού αυτά δεν μπορούν να μεταναστεύσουν αλλού;

